

Mitä on tietojohdaminen muuttuvassa maailmassa?

Tietojohdamisen, tiedolla johtamisen ja muuttuvan ympäristön kokonaisuudessa on paljon haltuun otettavaa, johon koulutusväki tuo tarpeellista jäsennystä. Tietoon pohjautuva toiminta sisältää datan, teknologiat ja ihmisiin sitoutuneet tiedon prosessit sekä tietojohdamista palvelevat työkalut, kuten analytiikka ja ketterä kehittäminen, jotka tarjoavat ymmärrystä, oppimista ja toiminnan tehokkuutta.

TEKSTI: KIMMO HAUTALA JA KATJA HILSKA-KEINÄNEN

Artikkelimme ei kerro koko sisältöä Tietojohtaminen muuttuvassa maailmassa -kurssista, vaan päivän sisältö on yhdistynyt kirjoittajien kokemusmaailmaan, aiempiin tietoihin ja kiinnostukseen. Tekstin huomiot ovat suodattuneet tämän tietämyksen kautta. Tietohierarkian näkökulmasta kyseessä on eksplisiittisen tiedon yhdistyminen hiljaiseen tietoon ja siten uuden, tulkitun tiedon synnystä, eli hienommin sanottuna "knowledge":sta (tietämys).

Uusi tieto haastaa kertyneen hiljaisen tiedon

Ainut tapa saada autenttinen koulutuskokemus ilman, että kukaan on sitä suodattanut ja poiminut mielestäsi ehkä täysin irrelevantteja sisältöjä, on osallistua siihen itse. Silloin voit valita itsellesi tärkeimmät sisällöt, jotka vahvistavat tai haastavat omia käsityksiäsi tai aiheuttavat muusta

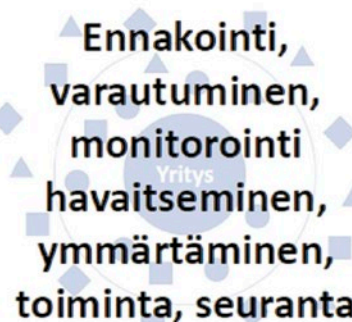
Minulle turha tieto voi olla sinulle aivan olennaista.

Tietojohdaminen muuttuvassa maailmassa -koulutus järjestettiin 14.10.2022 verkkokoulutuksena. Kouluttajana toimi LUT-yliopiston tietojohdamisen väitöskirjatutkija Johanna Orjatsalo. Yrityssektorilta kuultiin OP:n Nina Mellinin huomioita ketterästä kehittämisestä ja itseohjautuvasta toimintatavasta sekä Verkkokauppa.com:n Jyrki Tulokkaan ajatuksia liiketoimintadatan tuottamisesta ja siihen perustuvasta johtamisesta.

Muuttuva maailma

Sidosryhmät

- Asiakkaat
- Toimittajat ja kumppanit
- Kilpailijat
- Yhteiskunnalliset sidosryhmät
- Omistajat
- Työntekijät?

Ympäristötekijät

- Poliittiset
- Taloudelliset
- Sosiaaliset
- Teknologiset
- Lakisääteiset
- Ympäristön-suojelulliset

Edellyttää jatkuvaa tilannekuvaa yrityksen sisäisistä resursseista ja kyvykkyyksistä sekä ulkoisesta toimintaympäristöstä

12

Tietojohdaminen muuttuvassa maailmassa edellyttää jatkuvaa tilannekuvaa ja toimintaa sen pohjalta. Lähde: Johanna Orjatsalon luentomateriaali.

syystä kiinnostuksen hyppäystä. Tieto linkittyy omaan aiempaan kokemukseesi ja osaamiseesi.

Tietoammattilaisille nämä tiedon käsitteet ovat tuttuja: tiedon tyytit jaetaan dataan, informaatioon, tietoon, tietämykseen ja viisauteen. Tietämys ("knowledge") on askel ennen viisautta ("wisdom"). Tietojohdaminen on tiedon arvoketjun johtamista datasta tietämykseen ja uuden tiedon luomiseen - tietojohdaja edistää siten organisaation oppimista.

Toinen tärkeä tietojohdamisen määrittely on jako hiljaiseen ja eksplisiittiseen tietoon. Meillä jokaisella on täysin uniikki kokemusmaailma ja osaamisen cocktail, joka luo yksilöllisen hiljaisen tiedon kokonaisuuden. Eksplisiittinen eli ilmaistu tieto, kuten tämä artikkeli, on syntynyt eksplisiittisen ja hiljaisen tiedon vuorovaikutuksesta sosiaalistumisesta, joka on mahdollistanut uuden tietämyksen luonnin. Organisaatioiden kannalta kyse on samankaltaisesta oppimisen ja tulkinan kyvystä: arvon luominen datasta edellyttää muita tietopääomia: kykyä lukea ja hyödyntää dataa ja toimia näiden tulkintojen pohjalta.

Tietojohdaminen tukee tiedon virtausta

Mutta mitä se tietojohdaminen, "knowledge management", oikein on? Johanna Orjatsalon mukaan tietojohdamisella tuetaan tiedon tuottamista, luomista, liikkumista ja hyödyntämistä organisaatiossa. Kun tieto virtaa, syntyy tietopääomaa – ja tietopääoma luokitellaan organisaation kilpailukyvyyn osatekijäksi.

Tiedon virtaus kuulostaa hienolta, mutta herättää kysymyksiä. Mitä reittejä tieto liikkuu ja mihin se päättyy? Entä jos tietoa tulee liian paljon tai se onkin turhaa tietoa? Mitä jos tieto ei lopulta kiinnostakaan tai sitä ei ymmärretä? Tieto voi pysyä tiukasti

LUT-yliopistossa on käynnissä Tuottavuutta liiketoiminta-analytiikasta (TULI) -tutkimushanke, jonka tavoitteena on auttaa suomalaisia yrityksiä parantamaan päätöksentekoa ja tuottavuutta liiketoiminta-analytiikan avulla. Hankkeessa kartoitetaan liiketoiminta-analytiikan vaikutuksia yritysten tuottavuuteen ja tuodaan esiin toimivia käytäntöjä analytiikkaosaamisen kehittämiseksi.

www.lut.fi/fi/uutiset/lutin-tuli-hanke-tarjoaa-yrityksille-kaytannon-keinoja-datatuottavuuden-lisaamiseksi

omassa sillossaan tai vaihtoehtoisesti "turhaa" tietoa jaetaan ihan liikaa. Minulle turha tieto voi olla sinulle aivan olennaista. Tällaisiin kysymyksiin tietojohdaminen yrittää löytää ratkaisuja.

Kokonaisuuden ymmärtäminen korostuu

Muuttuva maailma edellyttää organisaatioilta jatkuvaa tilannekuvan luomista ja tulevaisuuteen katsomista. Sisäiset resurssit ja kyvykkyydet on tunnettava hyvin, samoin ulkoisen ympäristön muutoksia aiheuttavat tekijät.

Tietojohdamisen prosessit ja työkalut voivat tuoda näitä näkymiä yhteen: toiminnassa syntyvä data, sisäisten kyvykkyyksien ja resurssien tunteminen sekä ympäristön seurannalla luodut tilannekuvat tarvitsevat tulkintaa ja kokonaisuuden ymmärtämistä, jotta ne johtavat vaikuttavaan päätöksentekoon. Liiketoiminnan näkökulmasta ytimessä on arvon luominen tiedolla. ■

Kirjoittajat Kimmo Hautala ja Katja Hilska-Keinänen ovat lehden toimituskunnan jäseniä.

Tietojohdamisen prosessit ja työkalut voivat tuoda näitä näkymiä yhteen: toiminnassa syntyvä data, sisäisten kyvykkyyksien ja resurssien tunteminen sekä ympäristön seurannalla luodut tilannekuvat tarvitsevat tulkintaa ja kokonaisuuden ymmärtämistä, jotta ne johtavat vaikuttavaan päätöksentekoon.

UUSI JÄSEN

Paula Mäkinen

Opiskelen parhaillaan johtamisen ja tietotekniikan maisteriohjelmassa DI-tutkintoa Tampereen yliopiston Porin yksikössä ja olen opintovapaalla nykyisestä ryhmäpäällikön työstäni ruokakaupan alalta. Aiemmalta koulutukseltani olen laskentaekonomi.

Kuluneen syksyn opinnoissa olen perehtynyt tietojohdamiseen ja ajauduin onnekseni Tietojohdaminen ry:n nettisivuille. Päädyin lyhyen tutustumisen jälkeen jäsenhakemuksen lähettämiseen ja olen ehtinyt syksyn aikana osallistua jo kahteen yhdistyksen järjestämään koulutukseen todetakseni, että niihin haluan osallistua myös jatkossa! Suuntaudun loppuvaiheen aineopinnoissani data-analytiikan hyödyntämiseen liiketoiminnan kehittämisessä.

Näyttää siltä, että keväällä pääsen aloittamaan diplomityötä, jonka aihe on vielä tarkentumatta. Sen tiimoilta minuun voi olla yhteydessä, mutta verkostoidun toki mielelläni muutoinkin. Helpoiten löydät minut LinkedIn-verkostosta. Parhainta ja tietorikas-ta vuotta 2023 juuri Sinulle!

Kuva: Paula Mäkinen